

This question paper contains 2 printed pages]

LB—37—2024

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2024

PHILOSOPHY

Paper-XII

(History of Indian Philosophy)

(Thursday, 04-04-2024)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain fully the theory of “Arambhavad” stated by Nyaya Darshan. 10

न्यायदर्शनातील “आरंभवाद” सिद्धांताचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.

Or/किंवा

Discuss fully the Mayavada of Vedanta Darshan.

वेदांत दर्शनातील मायावादाची सविस्तर चर्चा करा.

2. State the “Ashtangyoga” stated by Yoga Darshan. 10

योग दर्शनाने प्रतिपादन केलेला ‘अष्टांगयोग’ सांगा.

Or/किंवा

Explain the theory of evolution of Samkhya Darshan.

सांख्य दर्शनातील उत्क्रांतीवादाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Explain the nature of Yoga Psychology. 10

योग मानसशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Or/किंवा

Explain the concept of Saptapadarth of Nyaya Darshan.

न्याय दर्शनातील सप्तपदार्थ संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Discuss the 'Satkaryavada' stated by Samkhya Darshan. 10

सांख्य दर्शनाने प्रतिपादन केलेल्या 'सत्कार्यवादाची' चर्चा करा.

Or/किंवा

Explain fully the concept of Brahman of Vedanta Darshan.

वेदांत दर्शनातील ब्रह्म संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

5. Write short notes on (any two) : 10

(a) Concept of Purusha (Samkhya)

(b) Nature of knowledge (Nyaya)

(c) Concept of Liberation (Yoga)

(d) Relation between Atman and Brahman (Vedanta).

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(a) पुरुष संकल्पना (सांख्य)

(b) ज्ञानाचे स्वरूप (न्याय)

(c) मोक्ष संकल्पना (योग)

(d) आत्मा आणि ब्रह्म यातील संबंध.